

Lietuvos Respublikos ambasada Latvijos Respublikoje

2023 M. RUGSĖJO AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2023 m. spalio 2 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
Rugsėjo 6 d.	<p>Rygoje susitiko Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelių vadovai. Susitikimo metu Rinaldas Pļavniekas („Latvijas dzelzceļš“), Kaido Zimmermannas („Eesti Raudtee“) ir Egidijus Lazauskas („Lietuvos geležinkeliai“) aptarė aktualijas krovinių vežimo srityje, tarp jų ir bendro projekto „Amber Train“ eigą – šiuo metu „Latvijas dzelzceļš“ dukterinė įmonė SIA „LDZ CARGO“ su Lietuvos geležinkelių vežėju „LTG Cargo“ derina finansinius ir teisinius projekto pradžios klausimus. Artimiausiu metu SIA „LDZ CARGO“ ir „LTG Cargo“ planuoja išsinagrinėti technines projekto detales ir tikimasi nustatyti datą, kada projektas „Amber Train“ pradės aktyviają veiklos fazę.</p> <p>Pasak. R. Pļavnieko: <i>„Amber Train“ yra trišalis bendradarbiavimo projektas, kurį kartu su kaimyninėmis šalimis vykdome jau kelerius metus, ir šiuo metu akivaizdu, kad dalyvaujančios šalys yra labai suinteresuotos ir turi pagaliau paversti jį reguliaria paslauga klientams. Krovinių vežimas geležinkelių transportu šalies viduje tarp trijų Baltijos šalių, turinčių technologiškai panašių geležinkelių sistemą, suteiks galimybę pasiūlyti naujo tipo tvaraus vežimo sprendimą vietos krovinių savininkams ir kartu padidinti viso mūsų regiono konkurencingumą – sujungti Baltijos šalis ir Suomiją su Vidurio ir Vakarų Europa. Visgi, kad tai įvyktų, dar reikia susitarti dėl tam tikrų niuansų, kad jau netrukus būtų galima vykdyti reguliarius „Amber Train“ pervežimus kartu su „LTG Cargo“ reisais iš Kauno į Duisburgą (DE) ir Slavkovą (PL).</i></p> <p>Šiame susitikime Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelių vadovai taip pat aptarė geležinkelių transporto tarp Baltijos šalių organizavimo klausimus, užtikrinant nepriklausomą keitimosi duomenimis sistemą. „Latvijas dzelzceļš“ iniciatyva, bendradarbiaujant su Estijos geležinkeliais, buvo pradėta kurti tokia sistema, kurią planuojama užbaigti 2024 m. Visų trijų Baltijos šalių geležinkelių vadovybė suinteresuota kuo greičiau saugiai ir sąveikaujančiai keistis duomenimis, todėl šiame susitikime „Latvijas dzelzceļš“, „Eesti Raudtee“ ir „Lietuvos geležinkeliai“ susitarė</p>	https://www.ldz.lv/en/ldz-hosts-meeting-three-baltic-railway-companies%E2%80%99-heads	

	<p>sudaryti geležinkelių eismo valdymo ir vagonų techninės būklės valdymo darbo grupę, kuri per palyginti trumpą laiką sukurtų ir pritaikytų nepriklausomas sistemas, kurios būtų naudojamos Baltijos šalių krovinių vežimo reikmėms.</p>		
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
Rugsėjo 20 d.	<p>Rygos miesto tarybos Saugumo, tvarkos ir korupcijos prevencijos komitetas pritarė savivaldybėje inicijuotiems projektams, kuriais mieste numatoma panaikinti 139 azartinių lošimų leidimus. Daugiausia leidimų - 41 - planuojama panaikinti bendrovei „Alfor“ 25 lošimo salonuose, toliau seka „Olympic Casino Latvia“ su 36 leidimais 19 lošimo salių, „Joker LTD“ su 23 leidimais 12 lošimo salių ir „Admirāļu klubs“ su 20 leidimų 11 lošimo salių. Savivaldybės teigimu, tokiu būdu visuomenė bus apsaugota nuo neigiamo azartinių lošimų poveikio.</p>	<p>https://jauns.lv/raksts/zinas/578033-riga-anules-139-azartspelu-atlaujas</p>	
Rugsėjo 21 d.	<p>Bendrovė „Green Genius“ investuos 179 mln. eurų į saulės elektrines Latvijoje ir Lietuvoje. Atsinaujinančios energijos bendrovė „Green Genius“ į saulės elektrinių plėtrą Latvijoje ir Lietuvoje planuoja investuoti 179 mln. eurų, iš kurių 109 mln. – į saulės elektrinę Latvijoje. Netoli Jekabpilio bus įrengta 120,8 megavatų, o netoli Šeduvos – 78 megavatų elektrinė. Statybų pradžia numatoma 2024 m. viduryje. Planuojama, kad naujos saulės elektrinės Latvijoje ir Lietuvoje pradės veikti 2025 m., o pagaminta elektros energija bus tiekama verslo sektoriui.</p>	<p>https://www.vz.lt</p>	
Rugsėjo 25 d.	<p>Estijos elektromobilių įkrovimo vietų plėtros įmonė „Eleport“ iš ES Europos infrastruktūros tinklų priemonės fondo gavo 13,8 mln. eurų finansavimą, skirtą viešųjų įkrovimo stotelių infrastruktūros plėtrai prie pagrindinių transporto magistralių Baltijos šalyse ir Lenkijoje. Panaudojus gautas lėšas, planuojama įrengti 138 itin greito įkrovimo stoteles, iš jų 90 Lenkijoje, 20 Lietuvoje, 15 Latvijoje ir 13 Estijoje.</p> <p>Verta prisiminti, kad „Eleport“ savo veiklą pradėjo Estijoje 2016 m. kaip elektromobilių nuomos paslaugos tiekėja, kuri netrukus savo veiklą išplėtė į automobilių stotelių įkrovimo sritį. Šiuo metu ji valdo elektromobilių įkrovimo tinklą su daugiau kaip 150 tokių stotelių.</p>	<p>https://uzladets.lv/eleport-13-milj-e-projekts-baltija-polija/</p>	
Rugsėjo 29 d.	<p>Remiantis Latvijos Centrinės statistikos tarnybos duomenimis, 2023 m. rugpjūtį, palyginti su tuo pačiu 2022 m. periodu, statybos sąnaudų lygis Latvijoje padidėjo 3,0 proc., darbuotojų darbo</p>	<p>Centrinė statistikos tarnyba</p>	

	užmokestis – 6,7 proc., mašinų ir mechanizmų priežiūros ir eksploataavimo išlaidos – 4,8 proc., statybinių medžiagų kainos išaugo 0,6 proc.		
Rugsėjo 29 d.	Rugsėjo 29 d. postą paliko Latvijos investicijų ir plėtros agentūros (LIAA) vadovas Kaspars Rožkalns. Iki kol Valstybės kanceliarija paskelbs naują konkursą agentūros direktoriaus pareigoms užimti, laikiną vadovę bus dabartinė direktoriaus pavaduotoja eksportui Iveta Strupkāja.	https://www.lsm.lv	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
Rugsėjo 26 d.	<p>Latvijos valstybinė techninė geležinkelių inspekcija suteikė leidimą projekto „Rail Baltica“ Iecavos techninės priežiūros punkto statybos darbams. Pirmieji darbai planuojami punkto teritorijoje, iš pradžių jį įrengiant kaip „Rail Baltica“ statybos logistikos bazę ir sukuriant jungtį su esamu geležinkelių tinklu įrangai ir medžiagoms iš uostų gabenti. „Rail Baltica“ geležinkelio linijoje Latvijoje bus ne tik dvi tarptautinės ir 16 regioninių stotelių, bet ir du infrastruktūros priežiūros punktai – Iecavoje (aptarnavimui su Lietuva) ir Skultėje (aptarnavimui su Estija).</p>		https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznesa_vid/55976078/rail-baltica-projekts-zala-gaisma-iecavas-apkopes-punkta-buvdarbiem
Rugsėjo 28 d.	Latvijos susisiekimo ministerijos išplatintoje ataskaitoje apie projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimo eigą skelbiama, kad geležinkelio statybos darbų vėlavimo priežastis – projektavimo darbų vėlavimas, kurį sukėlė Ispanijos bendrovė „Idom“, neįvykdydama sutartyje numatytų įsipareigojimų. Nurodoma, kad stipriai vėluojama su projektavimo darbų atlikimu pagrindinio	https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznesa_vid/55981710/rail-baltica-	

	<p>maršruto ruožuose: Upeslejas-Misa numatomas 32 mėnesių projektavimo darbų vėlavimas, Vangažai-Salaspilis-Misa – 34 mėnesiai, o ruožuose Vangažai-Estijos siena ir Misa-Lietuvos siena – 17 mėnesių.</p> <p>Ataskaitoje taip pat teigiama, kad bendrovė „Idom“ viešojo pirkimo dėl pagrindinės vėžės vystymo metu pateikė paprasčiausius (pigius) pasiūlymus, kurie neatitinka „Rail Baltica“ projekto sudėtingumo ir teisinės bei institucinės statybos proceso Baltijos šalyse sistemos. Tai reiškia, kad „Idom“ iš anksto nenumatė pakankamai finansinių išteklių efektyviam ir savalaikiam sutartinių įsipareigojimų vykdymui, dėl to projektavimo procese kilo krizė.</p> <p>Kartu ministerija atkreipia dėmesį, kad vertinant vėlavimus reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad jiems įtakos turi trečiųjų šalių, įskaitant savivaldybes, pavėluotai išduodami techniniai reglamentai, su projektu nesusijusių reikalavimų įtraukimas į techninius reglamentus ir žemės savininkų pasipriešinimas geodeziniais darbams.</p> <p>Ministerija pabrėžė, kad bendrovė „Idom“ negali visiškai įvykdyti savo įsipareigojimų (įmonė taip pat dirba prie atskirų pagrindinės trasos atkarpų Lietuvoje ir Estijoje).</p>	<p>projektesanas-darbu-kavejumos-galvenokart-vainojams-spanijas-uznemums-noradasm</p>	
Bendra ekonominė informacija			
Rugsėjo 1 d.	<p>Pirmąjį šių metų pusmetį sumažėjo daugumos rūšių krovinių vežimas. Kaip pranešė Latvijos statistikos tarnyba, 2023 m. pirmąjį pusmetį, palyginti su 2022 m. pirmuoju pusmečiu, krovinių vežimas sumažėjo dauguma transporto rūšių.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Geležinkelių transportu</u> pervežta 7,7 mln. t krovinių (36 proc. mažiau nei 2022 m. I pusmetį). Vidaus geležinkelių transportu vežta 0,7 mln. t krovinių (11,4 % daugiau). Tarptautiniais geležinkeliais vežta 7 mln. t krovinių (38,8 % mažiau), iš kurių: 2 mln. t eksporto krovinių (43,5 % daugiau), 4,6 mln. t importo krovinių (47,7 % mažiau), ir 0,4 mln. t tranzito krovinių (67 % mažiau). • Per <u>Latvijos uostus</u> pervežta 5,5 mln. t krovinių (35,6 % mažiau nei 2022 m. pirmąjį pusmetį). • <u>Kelių transportu</u> pervežta 34,1 mln. tonų krovinių (9,8 proc. mažiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu). Vidaus keliais vežta 26,4 mln. tonų, (10,3 % mažiau). Tarptautiniu transportu pervežta 7,7 mln. tonų krovinių (8,1 % mažiau), iš kurių: 2,6 mln. tonų vežta eksportui (5,2 % mažiau). Importo krovinių vežimas sumažėjo 6,4 %, pervežta 	<p>https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/noz/kravu-parvadajumi/preses-relizes/14368-kravu-parvadajumi-2023-gada-6-menesos</p>	

	<p>1,6 mln. tonų. Užsienio vežimai sudarė 3,5 mln. tonų, (11 % mažiau). Iš visų kelių transportu vežtų krovinių 80,1 % buvo vežama komerciniais tikslais. Šis rodiklis sumažėjo 8,1 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naftos produktai magistraliniais vamzdiniais nebuvo vežami. • 2023 m. pirmąjį pusmetį iš uostų išvežta ir uostuose priimta 20,2 mln. tonų krovinių (14,2 % mažiau nei 2022 m. pirmąjį pusmetį). Rygos uoste krovinių apyvarta sudarė 9,6 mln. tonų (14,9 % mažiau), Ventspilio uoste – 5,7 mln. tonų (21,7 % mažiau), Liepojos uoste – 3,6 mln. tonų (7 % mažiau), o mažuosiuose uostuose – 1,3 mln. tonų (17,8 % daugiau). • Savo ruožtu, iš uostų iškrauta 13,2 mln. tonų krovinių (24,3 % mažiau nei 2022 m. pirmąjį pusmetį). Į laivus pakrauta 1,1 mln. t akmens anglių (2,8 mln. t arba 72,2 % mažiau). Konteinerių krova sumažėjo 10,3 %, mobiliųjų krovinių – 15,2 %, naftos produktų – 33,4 %, o medienos skiedrų – 4,6 %. Tačiau medienos vežimai padidėjo 6,8 %, grūdų ir grūdų produktų – 17,4 %. • Uostai priėmė 7 mln. tonų krovinių (14,8 % daugiau). Iškrautų konteinerių krovinių padaugėjo 7,6 %, anglių – 75,1 %, statybinių medžiagų – 4,3 karto, geležies rūdos – 81,3 %. Tačiau naftos produktų iškrovimas sumažėjo 10,7 %, mobiliųjų krovinių – 1,8 %, medienos – 37,1 %, grūdų ir grūdų produktų – 66,8 %. • <u>Rygos oro uoste</u> priimta ir išsiųsta 9,4 tūkst. krovinių (palyginti su 2022 m. pirmuoju pusmečiu, jų skaičius sumažėjo 9,9 t, arba 14,6 %). 		
Rugsėjo 29 d.	Latvijos Bankas paskelbė naujausias 2023 m. šalies makroekonominės prognozes. Numatoma, kad Latvijos bendrojo vidaus produkto augimas šiais metais bus mažesnis negu prognozuota birželį ir turėtų augti - 0,6 %. Metinė infliacija sieks - 9,0 %.	Latvijos Bankas	

Parengė: Vilius Arlauskas
Atašė
Tel. +371 67350752
Mob. +371 26190198
Email: vilius.arlaskas@urm.lt